

Medya Okuryazarlığını Doğru Anlamak

Günümüzde kitle iletişim araçlarının olumsuz etkilerinden korunabilmek ve bilinçli bir etkileşimin sağlanabilmesi ihtiyacı medya okuryazarlığı kavramını doğurmuştur. Medya okuryazarlığı, kitle iletişim araçlarıyla izleyici arasındaki iletişimin bilinçli ve sağlıklı bir etkinlik biçiminde gerçekleşmesini sağlamak amacıyla taşımaktadır. Özellikle televizyon yaygınlığı ve görsel - işitsel anlam aktarımı özelliğinden dolayı yetişkinler ve çocuklar üzerinde en etkili kitle iletişim aracıdır. Günümüzde çocukların da tüketimin hedef kitlesi olduğu ve onlara yönelik yayınların ağırlık kazandığı göz önüne alındığında ebeveynlerin çocuklarını televizyonun ve diğer medya iletişim araçlarının zararlarından koruyabilmeleri için medya okuryazarı olmaları önem taşımaktadır.

Medya ya da kitle iletişim araçları denince ne anlamalıyız?

Medya ya da kitle iletişim araçları dediğimizde gazete, fotoğraf, kitap, dergi, film, radyo, televizyon, video, kaset, bilgisayar, CD, internet vb. iletişim araçları gelir. Her geçen gün çeşitlenen tür ve sayıda iletişim aracını ve işlevini düşünmemiz gerekir. Medya okuryazarlığı ile de bu araçlardan gelen mesajları doğru ve etkili yorumlama yapabiliriz.

Medya okuryazarlığı ile hangi beceriler geliştirilmek istenmektedir?

Medya okuryazarlığı ile iletişim, kitle iletişimi, medya, televizyon, radyo, aile, televizyon gazete ve dergi, internet gibi her insanın bilmesi gereken temel konulardan oluşturmaktadır. Erişim becerisi, çözümlenme becerisi, değerlendirme ve üretim becerisinin geliştirilmesi istenmektedir. Bu becerilerin kazanılması ile medyayı doğru bir şekilde anlamak mümkün.

Medya okuryazarlığının önemi nedir?

Medya okuryazarlığının önemi; bilinçli medya kullanıcıları yaratmaktır. Kişilerin her türlü medya üzerinden gelen mesajları doğru ve etkili bir şekilde algılaması için yol gösterir. Kişilerin özellikle çocukların bilinçlenmesi ve sosyal medya araçlarını etkili kullanmasını sağlar.

Medya Okuryazarlığı Kazanımları

- Medya okuryazarlığı ile kişiler sadece medyayı okuyup yorumlamayı öğrenmenin yanı sıra birçok kazanımlara da sahip olurlar.
- Yaşadığı çevreye duyarlı, medyada gördüklerini eleştirerek mantıklı sonuca ulaşan, medyayı doğru olarak okuyup yorumlama bilincine sahip olmak.
- Kitle iletişim araçları ile bu araçlarla verilen mesajları değerlendirme, çözümleme ve anlama yetisinin gelişmesi.
- Eleştirel bakış açısı kazanarak işitsel, görsel ve yazılı medyayı anlamak.
- Eleştirel düşünce kabiliyetini kullanarak, mesajları oluşturmak analiz etmek,
- Sorumlu ve bilinçli bir medya okuryazarı olmak.
- Yapıcı ve birleştirici olmak.
- Sorumluluk sahibi bireyler olarak gelişime katkıda bulunmak.
- Görseller, yazılı metinler ve medya metinlerinden anladığını ifade edebilecek düzeye gelmek.
- Türkçeyi doğru, etkili ve güzel bir şekilde kullanmak
- Bilgi teknolojilerikavramına hakim olmak ve iyi derecede kullanmayı öğrenmek
- Yaratıcı düşünme teknikleri gücünü kavrama
- Problem çözme ve araştırma yeteneği
- Girişimcilik ve değer yaratma becerilerinin gelişimine katkısı bulunmaktadır.

Medya Okuryazarlığı Becerileri

Medya okuryazarlığı; kitle iletişim araçlarına ulaşabilme ve bu araçların verdiği mesajları doğru kavrayabilme becerisine sahip olma, kişilerin gerçek dünya ile medya dünyası arasındaki farkı donanıma sahip olma becerisi kazandıran, bireylerin gerçek dünya ve medya tarafından yaratılan dünya arasındaki sınırı fark etmelerini sağlayacak bir kavramdır. Medyanın mantığını çözme ve anlamadır. Becerileri şunlardır:

- **Erişim Becerisi:** Herhangi bir bilgiye ihtiyaç duyduğumuzda kitap, gazete, televizyon, internet gibi medyalarından istenilen veriye ulaşabilmektir. Kütüphane kullanımı, videoyu ileri geri sarma, arama motorlarını kullanma vb. erişim becerisidir.
- **Çözümleme Becerisi:** Bilgiye ulaştıktan sonra, elde ettiğimiz verilerin doğruluğunu, yanlışlığını, eksikliğini veya fazlalığını neye ihtiyacımız olduğunu analiz etmemizdir. İzlenen yapının türünü seçebilme, şiddet sahneleri, sağlıkla ilgili noktaları belirleme, ön yargıları belirleme, fotoğraf hilelerini saptama gibi becerileri kapsar.
- **Değerlendirme Becerisi:** Elimizdeki bilgilerin güvenilirliğini, doğruluğunu belirleyebilmek için değerlendirme yapabilmemizdir. Reklam bilgilerinin objektifliğini saptama, haberin doğruluğunu saptama, bazı programların genç ve çocuklar üzerindeki etkisi gibi değerlendirmeleri kapsar.
- **Üretim Becerisi:** Kendimizi etkili ve doğru bir şekilde ifade edebilmek için, kendi bilgi ve mesajlarımızı kendimizin yayabilmesi ve üretebilmesidir. Resim çekme, farklı resim modları kullanma, web tasarımı gibi üretimi kapsar.